

A világégés vége – egy új háború nyitánya

2015 július 26. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

1

Átlag: 1 (1 szavazat)

Mérték

Tudjuk, hogy a második világháború befejezése után számos „helyi konfliktus” tört ki a harmadik világban, mindenekel?tt a Távol-Keleten, ahol Japán legy?zése után szembekerült egymással a Szovjetunió vezette „szocialista tábor”, {...}

{...} illetve az Egyesült Államok és szövetségesei. Koreában, ahol a legsúlyosabb harcokra került sor, egyfajta „helyettesít? háború” zajlott, de a szembenállás csak két-három év elteltével vált nyilvánvalóvá az északi és a déli országrész között.

Európa közvetlen közelében, a Földközi-tenger északi partvidékén, a francia fennhatóság alatt álló Algériában olyan véres függetlenségi háború tört ki, épp a „gy?zelem napját” követ?en, melyben eleinte a Moszkva közvetlen irányítása alatt álló, befolyásos Francia Kommunista Párt sem foglalt el egyértelm? álláspontot. A Szovjetunió csak jóval kés?bb, az ötvenes évek közepén kezdte el támogatni az algériai nép harcát a „francia neokolonializmus” ellen.



1945. május 8-án, a második világháború befejezése alkalmából, „a gy?zelem napján” az észak-algériai Setif városában, Constantine-t?l délnyugatra, a hatóságok ünnepi felvonulást rendeztek. Ezen mintegy ötezer muzulmán, már leszerelt algériai katona vett részt, akik a Szabad Franciaország haderejében harcoltak a hitleri Wehrmacht ellen. A katonák a menetben egy, a gyarmatosítást elítél?, és a független Algériát éltet? transzparenst emeltek magasba. Ezt a beavatkozó francia csend?rök el akartak venni t?lük, és verekedés tört ki. Az el?készített, pogrommá fajuló zavargás felkészületlenül érte a rend?röket, és átterjedt a környékre. Fegyveres arabokból fosztogató, gyilkoló csoportok alakultak, melyek megtámadták a francia telepeseket, els?sorban az elszigetelten álló tanyákon. Alistair Horne angol történész adatai szerint 103 francia telepest gyilkoltak meg, több százat megsebesítettek, sok n?t meger?szakoltak. A testek egy részét megcsonkították.

Ötnapi z?rzavar után a szenegáli alakulatokat is felvonultató francia hadsereg kegyetlen bosszút állt. A hivatalos jelentés szerint a „kollektív megtorlás” során 1020 arabot öltek meg, Alistair Horne viszont hatezer arab halottat említ. Arab nacionalisták szerint a statáriális kivégzéseknek több tízezer halottja volt: a kairói rádió negyvenötezer ártatlan áldozatról számol be. Tény, hogy a francia légier? megtorlásképpen falvakat bombázott, egy hadihajó pedig a tengerparton fekv? arab településeket ágyúzta. Figyelemre méltó, hogy nemcsak a mészárlásba torkolló zavargások szervez?it, de még a résztvev?it sem sikerült kézre keríteni. Az áldozatul esett arabok többsége ártatlan volt, nem vett részt a telepesek megtámadásában. A megtorlást az összes korabeli francia politikai párt helyeselte, egyetértett vele az FKP algériai vezet?sége is. Bár a konfliktus csak 1954-ben, kilenc évvel kés?bb alakult át függetlenségi háborúvá, a Sétifben és környékén zajlott események egyértelm?en véget vetettek az

algériai arabok és a francia telepesek viszonylag békés együttélésének. A feszültség folyamatosan növekedett, az elviselhetetlenségig fokozódott. Ett?l kezdve izzott a hamu alatt a parázs, indult el a katasztrofális folyamat, mely végül az 1962 márciusában az Algériai Nemzeti Felszabadítási Fronttal (FLN) megkötött eviani egyezményhez, a franciák kivonulásához, és Algéria függetlenségének kikiáltásához vezetett.

A Sétifben és környékén 1945 májusában lezajlott eseményekr?l és az algériai háborúról Rachid Bouchareb algériai származású francia rendez? készített filmet Hors-la-loi (Törvényen kívüli) címmel, melyet öt éve mutattak be a cannes-i fesztiválon. A mozi akkor heves reakciókat váltott ki a francia közvéleményben: az egykori algériai telepesek, a „fekete lábúak" leszármazottai, a Nemzeti Front támogatásával, tiltakoztak ellene. Olyan feliratokkal tüntettek a mozik el?tt, mint *„Francia pénzb?l franciaellenes film"*. Ugyanott baloldali ellentüntet?k is megjelentek, akik kifütyülték ?ket, és feliratokat emeltek magasba, melyeken ez volt olvasható: *„Felszabadított Franciaország, lemészárolt Algéria"*, és *„Gyarmatosítás: tömeges kivégzés"*.

Hetven évvel a hitleri Németország kapitulációja és a függetlenségi háborút elindító véres eseménysorozat után érdemes elt?n?dni, ki volt a felel?s a tragikus fejleményekért, illetve elképzelhet? lett volna-e más forgatókönyv Algériában. Szögezzük le: a második világháború után a gyarmatbirodalmaknak már nem volt jöv?je. Algériának is függetlenné kellett válnia. De elképzelhet? lett volna, hogy az ország tárgyalások útján, jóval kevesebb áldozattal jusson el az önállóságig, és az sem volt szükségszer?, hogy végül több mint egymillió francia telepes településön át az anyaországba. 1962-ben Algériából elt?nt a szakképzett munkaer?, az ipar és a mez?gazdaság elveszítette európai piacait, évtizedekig pangott a gazdasági élet, egekbe szökött a munkanélküliség. Minthogy ebben az id?szakban, a hatvanas-hetvenes években konjunktúra volt Franciaországban, megindult oda a munkaer? áramlása. A nagyarányú, korlátok nélküli bevándorlás és a tökéletlen asszimiláció következményeivel az utóbbi évtizedekben kell szembenéznie a francia társadalomnak. Ismeretes azonban, hogy a gyarmatosítók távozása sem teremtett békét: csak az 1990-es évek polgárháborújában több, mint százezer algériai vesztette életét, akiket immár a honfitársaik mészárolták le. Napjainkban a katonai diktatúrában él? ország lakossága megközelíti a negyven milliót, több mint kétszeresére n?tt (!) a hatvanas évek óta.

Miért nem sikerült 1945 és 1962 között kompromisszumra jutni a telepesek és az „?slakosok" között, úgy, mint 1990-ban Dél-Afrikában? Miért nem volt képes az FLN olyan feltételekkel, a kisebbség életének és vagyonának tiszteletben tartásával megállapodni a de Gaulle vezette Franciaországgal, ahogy ezt a Nelson Mandela vezette Afrikai Nemzeti Kongresszus Párt tette az apartheid-rendszer vezet? erejével, a Nemzeti Párttal? Algériában, a függetlenségi háború alatt tömérdek fegyverszünetet kötöttek, de egyik sem bizonyult tartósnak. Ugyanúgy, mint az utóbbi években Irakban, Szíriában, Jemenben vagy Líbiában. Már 1945 májusában, Sétifben sejteni lehetett, hogy az arab világban tragikus irányt vesznek az események, és a térség társadalmai azóta sem képesek kiszabadulni az er?szak tragikus örvényéb?l.



Pelle János - PhD, egyetemi oktató

Látószög

www.hirado.hu - Látószög

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu



Ajánló